

1. CZYM JEST BIOMETEOROLOGIA

Biometeorologia to interdyscyplinarna nauka badająca wpływ środowiska atmosferycznego na organizmy żywe – w tym rośliny, zwierzęta i ludzi. Celem badań biometeorologicznych jest określenie bezpośredniego wpływu czynników atmosferycznych na organizmy żywe, możliwości dostosowania się do nich, a także ocena warunków życia człowieka. Pierwsze zapisy dotyczące wpływu pogody na organizm człowieka pochodzą z IV w. p.n.e. ze starożytnej Grecji, jednak dopiero druga połowa XX w. jest uznawana za początek biometeorologii.

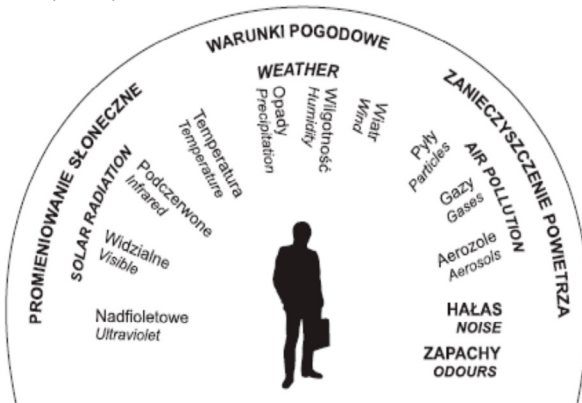
2. BODŹCE METEOROLOGICZNE

Wpływ pogody na organizm człowieka zachodzi na skutek oddziaływania bodźców meteorologicznych. W biometeorologii wyróżnia się bodźce:

- **Radiacyjne** – związane są z natężeniem promieniowania słonecznego.
- **Termiczno-wilgotnościowe** – dotyczą wartości i zmian temperatury oraz wilgotności powietrza.
- **Mechaniczne** – wpływają prędkością wiatru i zmianami ciśnienia atmosferycznego.
- **Elektryczne** – związane są z elektrycznością atmosferyczną (np. z występowaniem wyładowań atmosferycznych).
- **Akustyczne** – dotyczą hałasu (np. na skutek szkwału lub burzy).

3. CO NA NAS ODDZIAŁUJE?

Elementy środowiska atmosferycznego oddziałujące na organizm człowieka (WMO)

4. POTRZEBNA BIOMETEOROLOGIA

Biometeorologia może znaleźć zastosowanie wszędzie tam, gdzie uwzględniany jest **wpływ pogody na organizmy żywe**.

Ze względu na mnogość metod i wskaźników wykorzystywanych w biometeorologii (np. wskaźnik ryzyka odmrożeń, strat wody z organizmu, obciążeń termicznych itp.), znajduje ona zastosowanie nie tylko w nauce, ale także w życiu codziennym. W codziennej aktywności latem, nieocenione mogą się okazać takie produkty biometeorologiczne, jak **wskaźnik UV lub wskaźnik strat wody z organizmu**.

W porach przejściowych i zimą, bardzo użyteczne mogą być: prognozowana termoizolacyjność odzieży, temperatura odczuwalna, a także uniwersalny wskaźnik obciążeń termicznych i wskaźnik ryzyka odmrożeń.

5. TEMPERATURA ODCZUWALNA

Temperatura odczuwalna jest bardzo użytecznym i łatwym w interpretacji wskaźnikiem biometeorologicznym. To dlatego, że ma wymiar termiczny (jej jednostką są stopnie Celsjusza), a przy jej obliczaniu, w zależności do przyjętego modelu, uwzględnia się m.in.: wpływ wilgotności powietrza, ochładzającą działalność wiatru, niekiedy także promieniowanie słoneczne.

5. BIOMET

Biomet korzystny/biomet niekorzystny. Często słyszymy takie słowa w mediach. Co oznaczają? Biomet jest potoczną, skróconą nazwą warunków biometeorologicznych.

Niekorzystne warunki biometeorologiczne to takie, które wywierają dużą meteoropresję na organizm człowieka (bodźce pogodowe są silne). Nieprzystosowany do nagłych zmian organizm, nie jest w stanie w krótkim czasie zaadaptować się do zmieniających się warunków środowiskowych (np. do nagłego ochłodzenia), w skutek czego dochodzi od zaburzenia homeostazy. Jej zaburzenie, może prowadzić do patologicznych, krótkookresowych zmian w organizmie, które skutkują wystąpieniem objawów meteorotropowych.

Mogą one przybierać formę zarówno objawów psychicznych (np. pogorszone samopoczucie, obniżony nastrój, rozdrażnienie), jak i fizycznych (np. wydłużenie czasu reakcji, senność, wzmożone bóle).

6. SŁOWNIK

- **Meteoropresja / biotropia pogody** – całokształt oddziaływań atmosfery na organizmy żywe, w tym na organizm człowieka.
- **Meteoropatia** – nadwrażliwość na bodźce pogodowe.
- **Meteoropata** – osoba cierpiąca na meteoropatię.
- **Objawy meteorotropowe** – objawy fizyczne (np. dolegliwości bólowe), bądź psychiczne (np. obniżony nastrój) spowodowane meteoropatią.
- **Homeostaza** – stałość warunków fizjologicznych wewnątrz organizmu – zachowanie równowagi środowiska wewnętrznego.

7. PROGNOZA BIOMETEOROLOGICZNA

Prognoza biometeorologiczna jest kompleksowym opracowaniem, uwzględniającym wpływ sytuacji:

- barycznej
- pogodowej
- środowiska termiczno-wilgotnościowego
- warunków tlenowych na organizm człowieka

Celem prognozy biometeorologicznej jest zaprezentowanie bezpośredniego wpływu tych elementów na samopoczucie człowieka oraz wskazanie potencjalnych objawów meteorotropowych, jakie pogoda może wywołać u osób wrażliwych na bodźce meteorologiczne (meteoropatów). **Należy pamiętać, że pogoda nie jest przyczyną chorób** – może jedynie nasilać dolegliwości już stwierdzone (bądź jeszcze utajone) i być czynnikiem ryzyka występowania pewnych zdarzeń zdrowotnych.

8. PODSUMOWANIE

- biometeorologia to interdyscyplinarna nauka badająca wpływ środowiska atmosferycznego na organizmy żywe – w tym rośliny, zwierzęta i ludzi,
- w biometeorologii mogą występować bodźce radiacyjne, termiczno-wilgotnościowe, mechaniczne, elektryczne czy akustyczne,
- produktami biometeorologicznymi są na przykład wskaźnik UV lub wskaźnik strat wody z organizmu,
- temperatura odczuwalna zależna jest od wilgotności powietrza, wiatru czy promieniowania słonecznego,
- biomet to inna, uproszczona nazwa warunków biometeorologicznych,
- celem prognozy biometeorologicznej jest ukazanie bezpośredniego wpływu tych elementów na samopoczucie człowieka,

Pogoda nie jest przyczyną chorób – może jedynie nasilać dolegliwości już stwierdzone (bądź jeszcze utajone) i być czynnikiem ryzyka występowania pewnych zdarzeń zdrowotnych.